

*Nieuwe gedichten
& Nieuwe gedichten
het andere deel*

Neue Gedichte
& Der neuen Gedichte anderer Teil

Rainer Maria Rilke

Vertaald uit het Duits en van een nawoord
en noten voorzien door Gerard Kessels

Met een voorwoord van Hilde Keteleer

Uitgeverij IJzer
Utrecht

Inhoudsopgave

Voorwoord 7

Nieuwe gedichten 15

Nieuwe gedichten het andere deel 213

Nawoord 433

Dankwoord 443

Noten 445

Inhoudsopgave

Chronologische index van Nederlandse gedichten op titel 469

Alfabetische index van Nederlandse gedichten op titel 474

Personalia 479

Lijst van belangrijkste geraadpleegde werken 480

Wie manches Mal durch das noch unbelaubte
Gezweig ein Morgen durchsieht, der schon ganz
im Frühling ist: so ist in seinem Haupte
nichts, was verhindern könnte, daß der Glanz

aller Gedichte uns fast tödlich träfe;
denn noch kein Schatten ist in seinem Schauen,
zu kühl für Lorbeer sind noch seine Schläfe
und später erst wird aus den Augenbraun

hochstämmig sich der Rosengarten heben,
aus welchem Blätter, einzeln, ausgelöst
hintreiben werden auf des Mundes Beben,

der jetzt noch still ist, niegebraucht und blinkend
und nur mit seinem Lächeln etwas trinkend
als würde ihm sein Singen eingeflößt.

Zoals soms door de kruinen zonder loof
een vroege morgen gloort die in zijn licht
al voorjaar is: zo kan er in zijn hoofd
ook niets beletten dat van elk gedicht

ons dodelijk haast raakt de stralenglans –
want nog geen vleugje schaduw in zijn ogen,
zijn slaap te koel nog voor een lauwerkrans
en later pas zal uit de wenkbrauwbogen

de rozenhof in stammen hoog ontspringen,
vanwaar elk afgevalen blaadje rond
zal zweven op het beven van de mond,

die nu nog stil is, ongebezigd blinkt en
enkel met zijn glimlach lijkt te drinken
alsof hem ingegeven werd zijn zingen.

I

Sie lag. Und ihre Kinderarme waren
von Dienern um den Welkenden gebunden,
auf dem sie lag die süßen langen Stunden,
ein wenig bang vor seinen vielen Jahren.

Und manchmal wandte sie in seinem Barte
ihr Angesicht, wenn eine Eule schrie;
und alles, was die Nacht war, kam und scharte
mit Bangen und Verlangen sich um sie.

Die Sterne zitterten wie ihresgleichen,
der Duft ging suchend durch das Schlafgemach,
der Vorhang rührte sich und gab ein Zeichen,
und leise ging ihr Blick dem Zeichen nach – .

Aber sie hielt sich an dem dunkeln Alten
und, von der Nacht der Nächte nicht erreicht,
lag sie auf seinem fürstlichen Erkalten
jungfräulich und wie eine Seele leicht.

I

Daar lag ze, kind nog. Beide armen om
het afgeleefde lijf gelegd en wang
aan wang, die vele zoete uren lang,
een weinig bang voor zoveel ouderdom.

Verborg soms haar gezicht diep in zijn baard
als haar het schreeuwen van een uil beving
en alles van de nacht met hunkering
en angstgevoel zich rond hen had geschaard.

De sterren trilden net als zij en door
het slaapvertrek trok traag een geur zijn spoor,
gordijnen ritselden, een teken leek
het, waar ze met verstilde blik naar keek – .

Maar toch hield zij de donkere grijsaard vast
nog door de nacht der nachten onbelaagd,
lag op zijn koninklijke kou, bleef maagd
en als een ziel zo licht en onbelast.

Der König saß und sann den leeren Tag
getaner Taten, ungefühler Lüste
und seiner Lieblingshündin, der er pflag – .
Aber am Abend wölbte Abisag
sich über ihm. Sein wirres Leben lag
verlassen wie verrufne Meeresküste
unter dem Sternbild ihrer stillen Brüste.

Und manchmal, als ein Kundiger der Frauen,
erkannte er durch seine Augenbrauen
den unbewegten, küsselosen Mund;
und sah: ihres Gefühles grüne Rute
neigte sich nicht herab zu seinem Grund.
Ihn fröstelte. Er horchte wie ein Hund
und suchte sich in seinem letzten Blute.

De koning zat en overdacht de dag
in leegte, lusteloos en niets gedaan,
het aaien missend van zijn liefste hond –
maar in de nacht ontfermde Abisag
zich over hem zodat zijn war bestaan,
als een beruchte kust verlaten, onder
de sterrenhemel van haar borsten lag.

En soms, met vrouwen immers zeer ervaren,
kon hij tussen zijn wimpers door ontwaren
haar stille van een kus nog vrije mond –
en wist dat nooit de groene twijgenvloed
van haar gevoel zou neigen naar zijn grond.
Hij rilde op zijn hoede als een hond
en zocht zichzelf in zijn versleten bloed.